

215

BX1758

.A5

1782

v.3

c.1

132085

E#2-6#45

1080046095

PER GABRIELLA MOLIN

PHILIPPO LAMBERTO VIANO

EDIDIT NEPTA ET APOSTOLICIS PONTIFICIBUS

ROMAE ANNO MDCCLXVII

ARPELATI TOME M.C.

EDITIO X. ABSOLUTISSIMA
A JO. DOMINICO MANSI

ARCHONTE CO

BENEDICTI XIV. ET CLEMENTIS XIII. & XIV.

Primum editionis scripta faciliata, certiora, plenaria, quaeque anno

in fine operum Præfatione ornata

ET IN SEX TOMOS DISTRICTU

TOMUS SEQUITUR PRÆCIPUE

PRÆCIPUE

VENERABILIS PATER NOSTER

ANNO MDCCLXVII FEG

PRÆCIPUE

PRÆCIPUE

PRÆCIPUE

THEOLOGIA
MORALIS UNIVERSA
R. P. GABRIELIS ANTOINE

A REVERENDO PATRE

PHILIPPO DE CARBONEANO

PRIDEM NOTIS, ET APPENDICIBUS AD USUM MISSIONARIORUM
POTISSIME AD SACROS CHRISTIANORUM RITUS, ET ECCLESIE ORIENTALIS
DISCIPLINAM SPECTANTIBUS AMPLIFICATA,

Dein novis accessoriis ex geminis scholarum & Ecclesiæ Doctòribus S. THOMA
AQUINATE & S. BONAVENTURA CARD. depromptis ad PAROCHOS,
CONFESSARIOS, præfertim vero ad STUDIOSAM JUVENTUTEM
informandam aucta, & illustrata

A R. P. BONAVENT. STAIDEL M. C.
ACCEDEDUNT

TRIA OPUSCULA EX AUREO MELCHIORIS CANI DE LOCIS THEOLOGICIS LIBRO
DESUMPTA, ET DISCEPTATIO PROOEMIALIS DE LEGE DIVINA.

EDITIO X. ABSOLUTISSIMA

A JO. DOMINICO MANSI
ARCHIEPISCOPO LUCENSI

MEDULLITUS INSPECTA, PER MULTIS ALIIS ADDITIONIBUS EX OPERIBUS
BENEDICTI XIV. ET CLEMENTIS XIII. & XIV.

Litteris apostolicis excerptis locupletata, correta, nonnullis figuris aneis
in fronte quorundam Tractatum ornata,

ET IN SEX TOMOS DISTRIBUTA.

TOMI TERTII PARS PRIMA.

VENETIIS MDCCCLXXXII.
APUD ANTONIUM ZATTA
SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

46169

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

A Vendo veduto per la Fede di Revisione, ed Approvazione del P. F. Filippo Rosa Lanza, Inquisitor Generale del Santo Officio di Venezia nel Libro intitolato: *Theologia Moralis universa a R. P. Paulo Gabriele Antoine primum concinnata &c.*, non v'èffer cos'alema contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per attestato del Segretario nostro niente contro Principi, e buoni costumi; concediamo Licenza ad Antonio Zatta Stampator di Venezia che possa effere stampato, offervandogli ordini in materia di Stampe, e presentando le solite Copie alle Pubbliche Librerie di Venezia, e di Padova.

Data li 4. Novembre 1763.

(ANGELO CONTARINI PROC. RIFORM.

(ALVISE VALLARESCO RIFORM.

(FRANCESCO MOROSINI 2. CAV. PROC. RIFORM.

Registato in Libro a carte 364. al Num. 2691.

Registrato al Magistrato della Beffemnia in libro a carte 3.

Davidde Marchesini Segretario.

Andrea Grattarol Segretario.

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

Concediamo Licenza ad Antonio Zatta Stampator di Venezia di poter ristampare il Libro intitolato: *Theologia Moralis Universa P. Gabriele Antoine &c., a P. Dominico Mansi Archiepisc. Lucensi Medallitus inspecta &c.*, osservando gli ordini soliti in materia di Stampe, e presentando le Copie alle Pubbliche Librerie di Venezia, e di Padova.

Data li 27. Ottobre 1774.

(ANDREA QUERINI RIFORM.

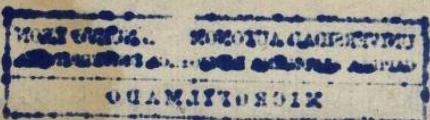
(GIROLAMO GRIMANI RIFORM.

(SEBASTIAN FOSCARINI CAV. RIFORM.

Registrato in Libro a Carte 171. al Num. 142.

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON

132585

INDEX.

III

TOMI TERTII PARS PRIMA.

TRACTATUS TRACTATUS

De Sacramentis in genere.

De Confirmatione.

CAP. I. *D*Enatura Sacramentorum Novae Legis. Pag. 1

CAP. II. De Ministro Sacramentorum. 3

CAP. III. De dispositione necessaria in recipiente Sacramentum. 10

TRACTATUS

De Baptismo.

*Q*uestiones variae de Baptismo. 13
Casus de Baptismo in Epistola Benedicti XIV. ad Archiep. Tarvensem propositi, solutique. ibid.

§. I. De infantibus in extremo vite periculo constitatis. 21

§. II. De infantibus expositis. ibid.

§. III. Declarationes circa casus praemissos. 22

§. IV. De Patre Hebreo, qui se Religionem Catholicam amplecti velle predicit, ac se filiosque baptizandos offerat; posse vero sui se confititi paeniteat, abnuatque filium baptizari. 23

§. V. De Infidelibus, qui baptismum recipient ob bonum aliquod temporale. ibid.

§. VI. Non esse conferendum Baptismum, ubi adit periculum perversorium. ibid.

§. VII. In casibus illicitis collatum Baptismum validum esse. 24

APPENDIX.

*D*e Orientalis Ecclesie circa Eucharistiam disciplina.

59

§. I. De Materia. ibid.

65

§. II. De Forma. ibid.

§. III. De Eucharistia, ejusque Ministro, & subiecto.

73

§. IV. De Sacra Liturgia, sive Missa. 76

*S*inopsis doctrinae de Confirmatione. 31

APPENDIX.

*D*e Orientalis Ecclesie circa Confirmationem disciplina.

32

§. I. De Materia. 33

34

§. II. De Forma. 34

37

§. III. De Ministro. 37

40

TRACTATUS

De Eucharistia.

CAP. I. *D*E Materia, & Forma Eucharistie.

41

CAP. II. De praecipto Eucharistie, ejus effectu, dispositione.

45

CAP. III. De Missa Sacrificio. 52

APPENDIX.

*D*e Orientalis Ecclesie circa Eucharistiam disciplina.

59

§. I. De Materia. ibid.

65

§. II. De Forma. ibid.

73

§. III. De Eucharistia, ejusque Ministro, & subiecto.

73

§. IV. De Sacra Liturgia, sive Missa. 76

TRACTATUS

De Paenitentia Sacramento.

CAP. I. *D*E materia Sacramenti Paenitentiae.

79

ART. I. De Contritione. 80

Summa disputationis de Contritione, & Attitio-

81

ART. II. De Confessione. 86

ART. III. De Satisfactione. 97

Ap-

APPENDIX.

<i>Referuntur præcipui Canones Pœnitentiales secundum ordinem Decalogi, ex variis Conciliis, & libris pœnitentiariis collecti in Instructione S. Caroli.</i>	101
<i>Citæ I. II. Preceptum.</i>	ibid.
<i>Circa III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. Preceptum.</i>	102
<i>CAP. II. De forma Sacramenti Pœnitentiae, seu Absolutione.</i>	104
<i>CAP. III. De Ministro Sacramenti Pœnitentiae.</i>	105
<i>ART. I. De potestate requisita in Ministro Pœnitentie.</i>	ibid.
<i>ART. II. De casibus reservatis.</i>	110
<i>ART. III. De Obligationibus Confessarii.</i>	113
<i>CAP. IV. De Sigillo Confessionis.</i>	125

APPENDIX.

<i>De Sollicitatione.</i>	130
<i>Constitutio Benedictus Episcopus.</i>	ibid.
<i>Declaratio super Constitutione Eccl.</i>	136
<i>Decretum contra sollicitantes, & Sacrificio Missæ Eccl.</i>	137

APPENDIX.

<i>De Indulgentiis.</i>	138
<i>Decretum de Indulgentiis a Sac. Cong. editum auctoritate SS. D. N. CLEMENTIS XIII.</i>	139

APPENDIX.

<i>De Orientalis Ecclesiæ circa Pœnitentiam disciplina.</i>	140
---	-----

§. I. De iis, quæ ad materiam spectant.

141	
§. II. De Forma.	143
§. III. De ministro Pœnitentie.	144

TRACTATUS

De Extrema Unctione.

Quæstiones aliquæ de Extrema Unctione.
148 & seq.

APPENDIX.

<i>De Orientalis Ecclesiæ circa Extremam Unctionem disciplina.</i>	153
§. I. De Materia.	ibid.
§. II. De Forma.	154
§. III. De Ministro.	ibid.
§. IV. De Extreme Unctionis subiecto.	155

TRACTATUS

De Ordine.

Quæstiones variae de Ordine. 157

APPENDIX.

<i>De universæ Orientalis Ecclesiæ circa Ordinem disciplina.</i>	159
§. I. De numero Ordinum, quos Orientales admittunt.	ibid.
§. II. De materia, & forma.	162
§. III. De Ordinorum etate, & de aliis que ad rite sufficiendos Ordines desiderantur, deque obligatione Ordinibus annexa.	164
§. IV. De Ministro.	167

TIA.

TRACTATUS DE SACRAMENTIS IN GENERE.

CAPUT PRIMUM.

De natura Sacramentorum Novæ Legis.

Quesit. I.

Uid, & quotuplex est Sacramentum?

Resp. Sacramentum generice sumptu, est signum sensibile gratis manifestans permanentem a Deo institutum.

Sacramentum vero novæ Legis est signum sensibile, permanenter a Christo institutum ad significandam & producendam gratiam sanctificatam item ex opere operato: unde in eo maxime differat a Sacramentis antiquæ Legis, quod haec non causaverat gratiam ex opere operato, sed tantum illam significavere nobis dandum per Passum Christi, ut docet Concl. Florentinum.

Sacramenta novæ Legis sunt septem, non plura nec pauciora, videlicet Baptismus, Confirmationis, Eucharistia, Pœnitentia, Extrema Unctio, Ordo, & Matrimonium. *Conc. Trid. fes. 7. can. 1.*

Quesit. II. Quibusnam Sacra menta essentia liter perficiuntur?

Resp. Omnia Sacra menta tribus perficiuntur, vel delictis rebus tamquam materia, verbis tamquam forma, & profusa Ministris conferenti Sacramentum, cum intentione facienda quod facit Ecclesia & quoniam si aliquid diffit, non perficit Sacramentum. *Conc. Florent. in decreto d. Sacram. & confit. ex Traditione, & perpetua praxi Ecclesie.*

Porro materia Sacramenti dicitur id quod in Sa-

Antoine Thos. Moral. Tom. III. P. I.

cramento minus perfecte significat ejus effectum: unde debet determinari per aliud ad eum perficie significandum. Duplex est materia, nempe remota & proxima. Materia remota est res, quæ adhibetur, ut aqua in Baptismo. Proxima est ulla seu applicatio talis rei, ut ablutorio. Forma vero est aliud sensibile, quod clarius effectum Sacramenti indicat & determinat, ac perfecte significacionem materie observar, nec latius determinatam. Verba autem stricte sumpta, sive vocalia, sunt forma essentialis in omnibus Sacramentis, saltem præter Matrimonium, quod juncta communem sententiam potest perfecte fine benedictione Sacerdotis, sed sola scriptura, vel mutu exprimente mutuum contentum, quæ sunt verba virtualia, in quantum sunt expressiva conuersio, & sufficient in contractibus; quia, cum hoc Sacramentum constitutum adequate in contraria matrimoniali, quem Christus exirexit ad eam Sacramentum, nihil ad ejus valorem requiritur, nisi quod ad legitimum contractum necessarium est. Unde in decreto citato dicitur Matrimonium offici mutuo contrahentis confitū regulariter per verba de presenti expresso. Aliud est de lex aliis: ut constat ex Traditione, & praxi Ecclesie.

Quesit. III. Qualis unio inter materiam, & formam requiritur ad valorem Sacramentum?

Resp. Requiritur utriusque coexistens, seu similitas moralis, quæ secundum significacionem verborum formæ, & qualitatem actionis, per quam Sacramentum fit, sufficiat tum ad veritatem formæ; tum ut verba censeantur cadere super tamē materiam, & com illa unum totale signum constitutre. Sic in Baptismo requiritur talis conjunctio, ut dum

A mini